

معامله کلان عربستان برای سرکوب مردم

يك معامله تسليحاتي بزرگ با عربستان سعودي ظاهرا موجب خشم اپوزيسيون آلمان شده و حتي تنش هايي را در داخل دولت ائتلافي اين کشور نيز برانگيخته است.

جام جم آنلاين: يك معامله تسليحاتي بزرگ با عربستان سعودي ظاهرا موجب خشم اپوزيسيون آلمان شده و حتي تنش هايي را در داخل دولت ائتلافي اين کشور نيز برانگيخته است. مسأله بر سر 600 تا 800 تانک مدل لئوپارد 2 است که عربستان برای خرید آن تمایل نشان داده است.

ارزش اين معامله بالغ بر ده ميليارد يورو مي شود و در صورت نهايي شدن آن، يکي از بزرگ ترين معاملات تسليحاتي آلمان تا به امروز خواهد بود، آن هم با کشوري که حکومتي استبدادي دارد و در يك منطقه جنگي قرار گرفته است، حکومتي که با زور اسلحه عليه نيروهاي اصلاح طلب وارد عمل مي شود.

بر پايه اطلاعات ارائه شده توسط کارشناسان امنيتي، سعودي پاييز 2010 درخواست خود مبني بر خريد تانک هاي لئوپارد 2 را به اسپانيا ارائه کرده اند. تعداد تانک هاي سفارشي به اسپانيا 200 تا 270 دستگاه بود. اسپانيا پيش از اين، مجوز توليد اين تانک ها را از آلمان خريداري کرده، اما از آنجا که بخش اصلي و بزرگي از قطعات آن توسط شرکت هاي آلماني تامين و سپس در اسپانيا مونتاژ مي شود، فروش اين تانک ها نيز علاوه بر اجازه اسپانيا به اجازه دولت آلمان نياز داشت. بر پايه اخبار منابع داخلي از قرار معلوم شوراي امنيت فدرال آلمان در ژوئن سال گذشته در مورد اين معامله تسليحاتي چراغ سبز نشان داده است. ظاهرا آلماني ها از نظر سياسي با اين مورد هيچ مشکلي نداشتند و جالب آن که اسرائيل هيچ اعتراضی به اين معامله با سعودي ها نکرد.

حال با روشن شدن ابعاد بزرگ طرح فروش تانک، دولت آلمان پس از مدت ها سکوت واکنش نشان داده است. گئورگ اشترايتر، معاون سخنگوي دولت آلمان اخيرا گفته است: «#171؛ ما در اين مورد موضع خاصي نداريم». کنسرسیوم کراوس – مافاي – وگمان هم که مجوز توليد اين تانک ها را به اسپانيا داده است هرگونه سفارشي از سوي سعودي ها را تکذيب مي کند؛ اما اين سفارش وجود دارد و طبق روال معمول دولت آلمان مجوز آن را صادر کرده است؛ زيرا هر سفارش تسليحاتي نخست از سوي سفارش دهنده به دولت تسليم مي شود و سپس دولت اين سفارش را به کارخانه هاي سازنده مي دهد.

اوتفريد ناساوئر، مدير مرکز مطالعات امنيت فراآتلانتيك در برلين در اين مورد ترديد ندارد که شوراي امنيت فدرال بار ديگر وارد معامله اي شده است که در واقع حکايت از طرح هاي بلند مدت آلمان دارد. به گفته وي تا به امروز سابقه نداشته است که کميسيون مربوط در پارلمان آلمان در خلال تعطيلات تابستاني بارها تشكيل جلسه دهد. به عقیده ناساوئر اگرچه مبلغ ده ميليارد يورو پول بسيار زيادي است، اما براي يك معامله تسليحاتي امر چندان غريبي به حساب نمي آيد. اما اين مبلغ را بايد به درآمدهاي اضافي کرد که علاوه بر ارزش تانک ها نصيب آلمان مي شود؛ يعني هزينه هاي تعمير و نگهداري آنها؛ زيرا عربستان اصولا از هرگونه زيرساختي براي اين امور محروم است.

عربستان سعودي که هميشه مبالغه ميلياردی براي خريد اسلحه به غرب مي پردازد تا امروز هيچ توضيحي در مورد کاربرد سلاح هايي که مي خرد ارائه نکرده است. همان طور که پيش از اين آمد، سعودي ها فاقد پرسنل حرفه اي براي استفاده نظامي و تعمير و نگهداري اين سلاح ها هستند. اصولا معاملات تسليحاتي اين کشور غالبا با هدف متفاوتي صورت مي گيرد؛ به عنوان مثال آمريکا با فروش اسلحه به رياض در واقع نوعي تضمين امنيتي به اين متحد خود مي دهد و در مقابل نفتي ارزان تر از نرخ هاي مصوب از سعودي ها تحويل مي گيرد. حال ظاهرا عربستان سعودي براي اروپايي ها و از جمله آلمان نيز به متحدي مهم تر از قبل بدل شده است.

سرکوب قیام های مردمی

کارشناسان با توجه به اين که رياض در حال حاضر حدود 700 تانک در اختيار دارد، سفارش 600 تا 800 تانک جديد را امري غيرعادي تلقي مي کنند. با توجه به کاربرد لئوپارد 2 براي جنگ هاي خياباني و شهري اين پرسش پيش مي آيد که آيا عربستان از در اختيار داشتن اين تانک ها هدف ديگري را دنبال نمي کند؟ با توجه به اين واقعيت که سعودي ها تعدادي از تانک هاي خود را در مارس گذشته براي سرکوب قیام مردم بحرين به آن کشور اعزام کردند، پس اين نگراني وجود دارد که تانک هاي آلماني نيز عليه غيرنظاميان به کار گرفته شود. گويبدو اشتاين برگ، کارشناس امور عربستان سعودي در بنياد سياست و علوم برلين عقیده دارد: «#171؛ اگر دولت آلمان با اين معامله موافقت کرده باشد بايد گفت برلين آشکارا از رويدادهاي دو سال گذشته هيچ درسي نگرفته است.»

اوتفريد ناساوتر يا همان كارشناس امنيتي نيز ضمن مخالفت با هرگونه معامله بزرگ تسليحاتي آلمان با كشورهاي خاورميانه و آسياي مركزي ميگويد نياز به نفت نبايد موجب همپيماني استراتژيك آلمان با عربستان سعودي شود.

نكته: عربستان سعودي كه همواره مبالغه ميلياردى براي خريد اسلحه به غرب ميپردازد تا امروز هيچ توضيحي در مورد كاربرد سلاحهايي كه ميخرد ارائه نكرده است، با اين حال به نظر ميرسد سعوديها براي اروپاييها و از جمله آلمان به متحدي مهم بدل شدهاند.

با اين حال هنوز هم اطلاعات دقيقى در مورد جزئيات اين معامله در دست نيست. حزب سبزهاي آلمان پيش از اين از ورشكستگي سياست حقوق بشري آنگلا مركل و حزب متبوعش يعني اتحاديه دموكرات مسيحي گفته بود. كلوديا روث، رئيس حزب سبز آلمان عقیده دارد اين معامله نه تنها غيرقانوني، بلكه به سخره گرفتن انسانهاي جسوري است كه در بهار عربي براي دموكراسي و رعايت حقوق بشر مبارزه ميكنند. به گزارش روزنامه آلماني بيلد، نظرها در داخل كابينه آلمان نيز در مورد اين معامله تسليحاتي متفاوت است. بر پايه اين گزارش در همان حال كه وزير اقتصاد با اين معامله موافقت دارد، وزاري خارجه و دفاع آلمان نظر مثبتي نسبت به آن نشان نميدهند.

يكي از شرکاي كنسرسیوم تسليحاتي كراوس - مافاي - وگمان نيز مخالفت خود با چنين معاملات تسليحاتي با عربستان سعودي را اعلام کرده است. به گزارش مجله اشترن بوركهارت فون براونبرنس كه از اعضاي خانواده يكي از شرکاي بزرگ اين كنسرسیوم به شمار مي رود بتازگي اظهار نظر کرده است: «#171؛ با توجه به انقلاب در كشورهاي عربي اصولا ارسال اسلحه از آلمان به عربستان سعودي يك جنون است و با عقل سليم جور درنمي آيد.» به عقیده وي چنين معاملههايي با خطمشی صادراتي آلمان نيز مغايرت دارد. بر پايه برخي اخبار تايبید نشده، خانواده براونبرنس اعلام کردهاند در صورت تحقق اين معامله تسليحاتي از اين كنسرسیوم خارج خواهند شد.

پنهانكاري دولت

پس از جنگ جهاني دوم، تدوين كنندگان قانون اساسي آلمان براي صدور سلاح از اين كشور، محدوديتهاي خاصي تعيين كردند. بر پايه اين قانون هرگونه صدور سلاح بايد پس از موافقت دولت آلمان صورت بگيرد. در عمل نيز وزارت اقتصاد متولي امر صدور سلاح به شمار مي رود و البته در موارد خاص شوراي امنيت فدرال نيز ميتواند در اين مورد تصميم بگيرد. اين شورا كه رياست آن بر عهده صدراعظم آلمان است، هفت عضو ثابت ديگر نيز دارد كه عبارتند از: معاون صدراعظم، وزاري خارجه، دفاع، كشور، اقتصاد، دادگستري و وزير بازرگاني.

نشستهاي اين شورا محرمانه است و دليل آن به دوران جنگ سرد بازميگردد؛ در آن زمان از آنجا كه سري ترين مسائل امنيتي مورد بحث قرار ميگرفت مباحث مطرح شده در اين شورا حتي به اطلاع نمايندگان مجلس آلمان نيز نمي رسيد؛ اما امروزه مجلس آلمان خواهان اطلاع از مصوبات و جزئيات نشستهاي اين شورا است. رايئر اشتينر، نماينده حزب دموكرات در مجلس آلمان ميگويد: «#171؛ اين عدم اطلاع رساني با روح زمانه منافات دارد.» او درخواست کرده است مجلس با قيد فوريت به مسأله معامله تسليحاتي با عربستان بپردازد. اشتينر علاوه بر آن در مصاحبه اي با يكي از كانالهاي راديويي آلمان بشدت از اين كه مجلس پس از يك سال از اين معامله باخبر مي شود، دولت را مورد نكوهش قرار داده است.

هنگامي كه در جولاي 2011 فاش شد دولت و شوراي امنيت فدرال آلمان با ارسال 200 تانك لئوپارد 2 به عربستان سعودي موافقت کرده اند، نمايندگان اپوزيسيون در مجلس از دولت خواستند در اين مورد اطلاع رساني كند؛ اما نماينده دولت به بهانه حفظ اطلاعات طبقه بندي شده از ارائه اطلاعات دقيق به مجلس خودداري كرد و به اين ترتيب سه نماينده عضو حزب سبز، شكايتي عليه دولت به دادگاه قانون اساسي ارائه دادند. از نظر آنان اطلاعات ارائه شده ناكافي و حقوق نمايندگان از سوي دولت ناديده گرفته شده است. كريستيان اشتروبله، نماينده عضو حزب سبز به روزنامه تاگس اشپيگل گفته است، در صورتي كه دولت موضع رسمي خود را در اين مورد اعلام نكند، آن گاه نمايندگان مجلس وارد عمل خواهند شد.

اگر دادگاه قانون اساسي به نفع شاكيان راي دهد، آن گاه فشارها به دولت در مورد ارسال سلاح به عربستان افزايش خواهد يافت. نمايندگان مخالف دولت آلمان اميد دارند به اين ترتيب پرونده فروش سلاح به عربستان سعودي كاملا بسته شود.

دي ولت / مترجم: محمدعلي فيروزآبادي